

ПРОТОКОЛ
ОТ ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО ЗАСЕДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
РАЗВИТИЕ (РСР) НА СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН (СЦР) И РЕГИОНАЛНИЯ
КООРДИНАЦИОНЕН КОМИТЕТ (РКК) КЪМ НЕГО

09 декември 2014 г., гр. Разград,
Конферентна зала на хотелски комплекс „Лес” - Разград, Градски парк

Днес, 09.12.2014 г. от 11.00 ч. в Конферентната зала на хотелски комплекс „Лес” - Разград, се проведе двадесет и четвъртото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район, съвместно с Регионалния координационен комитет към него.

Заседанието беше открито от Председателя на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и областен управител на област Разград г-н Петър Василев.

На заседанието присъстваха:

ЧЛЕНОВЕ на РСР на СЦР по чл. 44, ал. 1 и 2 от ППЗРР:

1. Иван Аспарухов – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството;
2. проф. д-р Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново;
3. Николай Сираков - областен управител на област Габрово;
4. Петър Василев - областен управител на област Разград и председател на РСР на СЦР;
5. Стефко Бурджиев - областен управител на област Русе;
6. Стоян Бонев - областен управител на област Силистра;
7. Денчо Бояджиев - кмет на община Разград и представител на общините от област Разград;
8. инж. Георги Георгиев - кмет на община Ветово и представител на общините от област Русе;
9. д-р Юлиан Найденов - кмет на община Силистра и представител на общините от област Силистра.

Временно възпрепятствани да участват в работата на съвета са: Кирил Ананиев - заместник-министър на финансите, МФ; Павел Гуджеров - заместник-министър на околната среда и водите, МОСВ; доц. Георги Костов - заместник-министър на земеделието и храните, МЗХ; Даниела Везиева - заместник-министър на икономиката, Министерство на икономиката; Антон Павлов - заместник-министър на енергетиката, Министерство на енергетиката; Мария Иванова - директор на дирекция „Туристическа политика“, Министерство на туризма; Гълъб Донев - заместник-министър на труда и социалната политика, МТСП; Антон Гинев - заместник-министър, МТИТС; Цвятко Георгиев - заместник-министър, МВР; инж. Даниел Панов – кмет на община Велико Търново и представител на общините от област Велико Търново; инж. Добромир Добрев - кмет на община Горна Оряховица и представител на общините от област Велико Търново; инж. Пламен Чернев – кмет на община Сухиндол и представител на общините от област Велико Търново; Таня Христова - кмет на община Габрово и представител на общините от област Габрово; д-р Иван Иванов - кмет на община Севлиево и представител на общините от област Габрово; Айхан Хашимов - кмет на община Лозница и представител на общините от област Разград; Пламен Стоилов - кмет на община Русе и представител на общините от област Русе; д-р Петър Петров - кмет на община Ценово и представител на общините от област Русе; д-р Юксел Ахмед - кмет на община Дулово и представител на общините от област Силистра; Валери Андреев – председател на Русенската ТИК, БТПП; Веселин Илиев – главен директор „Международно икономическо сътрудничество”, БСК; Алексей Кънчев – представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България; проф.

д-р Пламен Легкоступ - председател на ОС на КРИБ – Велико Търново; д-р Иван Кокалов – вицепрезидент на КНСБ; Кирил Черкезов - председател на СРС на КТ „Подкрепа” – Русе.

На тяхно място (по чл. 44, ал. 4 от ППЗРР) предварително определени да ги заместват са:

1. Юлия Цанева – главен експерт в дирекция „Финанси на общините”, МФ;
2. Петър Димитров – и. д. директор на Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район с център Плевен, МОСВ;
3. инж. Тодор Бонев – заместник-директор на Северноцентрално държавно предприятие ДП – гр. Габрово, МЗХ;
4. Емил Коматичев - държавен експерт в дирекция „Малки и средни предприятия и иновации”, Министерство на икономиката;
5. Аксиния Триова – главен експерт в дирекция „ЕСПУЕР“, Министерство на енергетиката;
6. Ели Воденичарова – главен експерт в дирекция „Туристическа политика“, Министерство на туризма;
7. Елка Милева – държавен експерт в дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност”, МТСП;
8. Пламен Соломонов - младши експерт в дирекция „Национална транспортна политика”, МТИТС;
9. Комисар Ивайло Йовчев - директор ОДМВР Разград, МВР;
10. Петя Комитова - директор на дирекция „Местно икономическо развитие“ в община Горна Оряховица и представител на общините от област Велико Търново;
11. Десислава Колева - главен експерт в отдел „Проекти и икономическо развитие” в община Габрово и представител на общините от област Габрово;
12. Митхат Алибашев - заместник-кмет на община Севлиево и представител на общините от област Габрово;
13. Лидия Лечева-Господинова - главен експерт в дирекция „Европейско развитие” в община Русе и представител на общините от област Русе;
14. Ваня Игнанова – заместник-кмет на община Ценово и представител на общините от област Русе;
15. Гюнай Незир – началник на сектор „УТЗЕИ” в община Дулово и представител на общините от област Силистра;
16. Цветанка Цонева – изпълнителен директор на Стопанска камара - Разград;
17. Милен Добрев - изпълнителен директор на Русенска търговско-индустриална камара, БТПП;
18. Олег Божанов - главен секретар на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий”, представител на ОС на КРИБ – Велико Търново, КРИБ;
19. Младен Маринов – председател на СРС на КТ „Подкрепа“ – Разград, КТ „Подкрепа“.

Посочените заместници са изрично писмено упълномощени да участват в конкретното заседание с право на глас.

ЧЛЕНОВЕ на РКК към РСР на СЦР по чл. 19, ал. 3 от ЗРР:

1. проф. д-р Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново;
2. Николай Сираков - областен управител на област Габрово;
3. Петър Василев - областен управител на област Разград и председател на РСР на СЦР;
4. Стефко Бурджиев - областен управител на област Русе;
5. Стоян Бонев - областен управител на област Силистра;
6. Цветан Балевски - представител на УО на ОП „Развитие на човешките ресурси”, МТСП;

7. Златина Попсулис - представител на УО на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, МИЕ;
8. Илияна Марковска - представител на УО на Програмата за развитие на селските райони, МЗХ;
9. Емил Манов - представител на ГД „Управление на териториалното сътрудничество”, МРР;

Временно възпрепятствани да участват в работата на съвета са: инж. Добромир Добрев - кмет на община Горна Оряховица и представител на общините от област Велико Търново; Таня Христова - кмет на община Габрово и представител на общините от област Габрово; Пламен Стоилов - кмет на община Русе и представител на общините от област Русе; Тамара Кулева – представител на УО на ОП „Регионално развитие”, МРР; Николай Дечев - представител на УО на ОП „Транспорт”, МТИТС; представител на УО на ОП „Околна среда“ и представител на УО на ОП „Административен капацитет“.

На тяхно място (по чл. 44, ал. 4 от ППЗРР) предварително определени да ги заместват са:

1. Петя Комитова - директор на дирекция „Местно икономическо развитие“ в община Горна Оряховица и представител на общините от област Велико Търново;
2. Десислава Колева - главен експерт в отдел „Проекти и икономическо развитие“ в община Габрово и представител на общините от област Габрово;
3. Лидия Лечева-Господинова - главен експерт в дирекция „Европейско развитие“ в община Русе и представител на общините от област Русе;
4. Татяна Георгиева - представител на УО на ОП „Регионално развитие” , МРР.

Посочените заместници са изрично писмено упълномощени да участват в конкретното заседание с право на глас.

На заседанието на съвета присъстваха и служители от секретариата на Регионалния съвет за развитие и от областните администрации в Северен централен район без право на глас, съгласно предварително определен от председателя на Регионалния съвет за развитие на СЦР списък (чл. 54, ал. 4 от ППЗРР):

1. Юзлям Камберова – началник на отдел „Стратегическо планиране и координация на регионалното развитие в Северен централен район – Русе” (СПКРР в СЦР), ГД „СПРРАТУ”, МРР;
2. Ангелина Маркова - главен експерт в отдел „СПКРР в СЦР - Русе”, ГД „СПРРАТУ”, МРР;
3. Биляна Караиванова - младши експерт в отдел „СПКРР в СЦР - Русе”, ГД „СПРРАТУ”, МРР;
4. Светлин Симеонов – началник на отдел „Регионално развитие и административен контрол”, дирекция „АКРРДС”, областна администрация Разград;
5. Мария Хубанова – главен експерт „Регионално развитие”, дирекция „АКРРДС”, областна администрация Габрово;
6. Светлан Петров - експерт в областна администрация Разград.

В заседанието на РСР на СЦР участваха с право на съвещателен глас представители на юридически лица, имащи отношение към регионалното развитие (чл. 46, ал. 1 от ППЗРР):

1. Васил Панчаров – представител на Форум „Гражданско участие“;
2. Олег Божанов – главен секретар на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” – Велико Търново;
3. проф. д-р Велизара Пенчева – заместник-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение на Русенски университет „Ангел Кънчев”- Русе;

4. проф. д-р Андрей Захариев – ръководител на катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

В присъствието на:

1. доц. д-р Климент Найденов – представител на „Географика“ ООД - София;
2. Катя Горанова – изпълнителен директор на БЦПМСП - Русе;
3. д-р Стефан Иванов – представител на Обединение „Регионални анализи“ - София;
4. Веселка Павлова – представител на Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район с център Плевен;
5. Цветан Йорданов – експерт в отдел „Северен централен район“, МРРБ;
6. Иван Иванов – представител на областна администрация Велико Търново;
7. Магдалина Банкова – представител на вестник „Гледища“.

По първа точка от дневния ред:

Г-н Петър Василев, в качеството си на Председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район приветства членовете на съвета с „добре дошли“ в Разград на съвместното заседание на РСР и РКК на СЦР.

Той посочи основанието за свикване на заседанието - чл. 52, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР).

Г-н Василев благодари на всички присъстващи членове на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и им пожела ползотворна работа.

На заседанието беше отчетен необходимият кворум, изискуем съгласно разпоредбите на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Всички, заместващи титулярите са редовно упълномощени за гласуване при вземане на решение на заседанието.

• Преди пристъпване към гласуване на проекта на дневен ред, Председателят на РСР на СЦР информира участниците, че на заседанието присъстват и представители на академичните среди – университети на територията на Северен централен район:

- проф. д-р Велизара Пенчева - заместник-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение на Русенски университет „Ангел Кънчев“- Русе;

- проф. д-р Андрей Захариев - заместник-председател на Общото събрание на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, ръководител на катедра „Финанси и кредит“;

- г-н Олег Божанов – главен секретар на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Велико Търново.

Председателят на РСР на СЦР и Областен управител на област Разград представи проекта на дневен ред, който е следният:

Дневен ред:

1. Откриване на заседанието. Приемане на дневен ред.

Докладва: Петър Василев - областен управител на област Русе, председател на РСР на СЦР

2. Избор на заместник-председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район с мандат от 01.01.2015 г. до 30.06.2015 г.

Докладва: Петър Василев - областен управител на област Разград, председател на РСР на СЦР

3. Актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа

референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г. и в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Р България и оперативните програми за периода 2014-2020 г.

Докладва: Петър Василев - областен управител на област Разград, председател на РСР на СЦР

4. Актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Националния експертен съвет по изменение на климата към Министъра на околната среда и водите, съгласно чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване изменението на климата.

Докладва: Петър Василев - областен управител на област Разград, председател на РСР на СЦР

5. Представяне, обсъждане и одобряване на последващата оценка за изпълнението на Регионалния план за развитие на Северен централен район за периода 2007-2013 г.

Докладва: доц. д-р Климент Найденов - представител на „Географика“ ООД, София – изпълнител на обществената поръчка

6. Представяне на актуализиран социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Региони в растеж“ за периода 2014-2020 г.

Докладва: д-р Стефан Иванов - представител на Обединение „Регионални анализи“

7. Представяне, обсъждане и съгласуване на Проект на стратегическа рамка на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2014-2020 г.

Докладва: г-жа Катя Горанова - представител на Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия, Русе

8. Представяне на актуална информация за напредъка по изпълнението на операциите по оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, на територията на Северен централен район.

Докладват: Представителите на Управляващите органи на оперативните програми

9. Предложение за решение на РСР на СЦР за осигуряване публичност на приетите решения, съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР).

Докладва: Петър Василев - областен управител на област Разград, председател на РСР на СЦР

10. Други.

Закриване на заседанието.

Докладва: Петър Василев - областен управител на област Разград, председател на РСР на СЦР

Г-н Василев напомни, че съгласно чл. 53, ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, всеки член на съвета в момента може да прави предложение за включване на нови точки в дневния ред.

Не постъпиха предложения за допълнения и изменения.

Дневният ред беше приет от всички членове на РСР и РКК на СЦР.

По втора точка от дневния ред:

● Преди пристъпване към избора, Председателят на РСР на СЦР, припомни правилата за избиране на заместник-председател на Регионалния съвет за развитие.

Според разпоредбите на чл. 45, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, при изпълнение на своите функции председателят на Регионалния съвет за развитие (РСР) се подпомага от заместник-председател, който е представител на общините от областта, чийто областен управител председателства РСР.

На ротационен принцип, за периода от 1 януари 2015 г. до 30 юни 2015 г., председателството на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район се поема от областния управител на област Велико Търново.

Думата беше дадена на членовете на РСР на СЦР за предложения за избор на заместник-председател за периода от 1 януари 2015 г. до 30 юни 2015 г.

Проф. д-р Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, предложи за заместник-председател на РСР на СЦР кандидатурата на инж. Даниел Панов - кмет на община Велико Търново и представител на общините от област Велико Търново.

Не постъпиха други предложения и се премина към гласуване.

Председателят на РСР на СЦР направи следното предложение за решение по точка 2 от дневния ред:

Решение № 1:

За заместник - председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район е избран инж. Даниел Панов - кмет на община Велико Търново с мандат 1 януари 2015 г. до 30 юни 2015 г.

- „за” - 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По точка 3 от дневния ред:

- Председателят на РСР на СЦР направи следните пояснения:

Поради настъпилите промени в структурата на изпълнителната власт след проведените през м. октомври 2014 г. парламентарни избори, е необходимо Регионалният съвет за развитие на Северен централен район да актуализира своите представители в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г. и в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Р България и оперативните програми за периода 2014-2020 г.

В папките с материалите са приложени в табличен вид списъците с предложения за актуализиране на представителите (титуляри и заместници) на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г. и на основните/ резервните членове в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и оперативните програми за периода 2014-2020 г.

Г-жа Юзлям Камберова – секретар на РСР на СЦР, поясни, че както при определянето на представителите на РСР на СЦР в съответните Комитети за наблюдение, така и при актуализирането им са спазени принципите на балансираност и приемственост. В случая са направени само персонални промени – актуализирани са имената на новоназначените областни управители. За улеснение на процедурата по актуализацията, предложенията с промените са приложени в табличен вид в папките с материалите.

Премина се към актуализиране на представителите (титуляри и заместници) на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г.

Думата беше предоставена на членовете на Съвета за предложения или промени по предложения Списък. Не постъпиха такива.

Пристъпи се към гласуване на предложенията за актуализиране на представителите (титуляри и заместници) на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за

наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г.:

- „за” - 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

Председателят на РСР на СЦР обяви избраните представители (титуляри и заместници) на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г. по предложени списък (приложен към протокола), както следва:

1. Комитет за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка за периода 2007-2013 г.:

- представител: г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе и
- заместник: г-н Николай Сираков - областен управител на област Габрово;

2. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.:

- представител: – г-н Петър Василев - областен управител на област Разград и
- заместник: д-р Юлиян Найденов – кмет на Община Силистра;

3. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.:

- представител: проф. д-р Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново и
- заместник: г-н Денчо Бояджиев – кмет на община Разград;

4. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г.:

- представител: г-н Стоян Бонев – областен управител на област Силистра и
- заместник: инж. Даниел Панов – кмет на община Велико Търново;

5. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Околна среда” 2007-2013 г.:

- представител: г-жа Таня Христова – кмет на община Габрово и
- заместник: г-н Юксел Ахмед – кмет на община Дулово;

6. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г.:

- представител: г-н Николай Сираков – областен управител на област Габрово и
- заместник: проф. д-р Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново;

7. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г.:

- представител: г-н Пламен Стоилов – кмет на община Русе и
- заместник: г-н Айхан Хашимов – кмет на община Лозница;

8. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Техническа помощ” 2007-2013 г.:

- представител: инж. Добромир Добрев – кмет на община Горна Оряховица и
- заместник: инж. Георги Георгиев – кмет на община Ветово.

Премина се към актуализиране на основните/ резервните членове на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и оперативните програми за периода 2014-2020 г.

Думата беше предоставена на членовете на Съвета за предложения или промени по предложения Списък. Не постъпиха други предложения.

Пристъпи се към гласуване на предложенията за актуализиране на основните/ резервните членове на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и оперативните програми за периода 2014-2020 г.

- „за” - 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

Председателят на РСР на СЦР обяви избраните представители (основни и резервни членове) на РСР на СЦР в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и оперативните програми за периода 2014-2020 г. по предложения списък (приложен към протокола), както следва:

1. Комитет за наблюдение на Споразумението за партньорство на Р България за периода 2014-2020 г.:

- представител: г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе и
- заместник: г-н Петър Василев - областен управител на област Разград;

2. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.:

- представител: г-н Петър Василев - областен управител на област Разград и
- заместник: д-р Юлиян Найденов – кмет на община Силистра;

3. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.:

- представител: г-н Стоян Бонев – областен управител на област Силистра и
- заместник: инж. Даниел Панов – кмет на община Велико Търново;

4. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.:

- представител: проф. д-р Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново и
- заместник: г-н Пламен Стоилов – кмет на община Русе;

5. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 г.:

- представител: проф. д-р Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново и
- заместник: г-н Денчо Бояджиев – кмет на община Разград;

6. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г.:

- представител: г-н Николай Сираков – областен управител на област Габрово и
- заместник: проф. д-р Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново;

7. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Околна среда” 2014-2020 г.:

- представител: г-жа Таня Христова – кмет на община Габрово и
- заместник: г-н Юксел Ахмед – кмет на община Дулово;

8. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020

г.:

- представител: г-н Пламен Стоилов – кмет на община Русе и
- заместник: г-н Айхан Хашимов – кмет на община Лозница;

9. Комитет за наблюдение на Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 г.:

- представител: г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе и
- заместник: г-н Стоян Бонев – областен управител на област Силистра;

10. Комитет за наблюдение на Програма за развитие на селските райони 2014-2020

г.:

- представител: инж. Добромир Добрев – кмет на община Горна Оряховица и
- заместник: инж. Георги Георгиев – кмет на община Ветово;

11. Комитет за наблюдение на Програма за трансгранично сътрудничество Румъния – България 2014-2020 г.:

- представител: г-н Стоян Бонев – областен управител на област Силистра и
- заместник: г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе.

След проведеното гласуване за предложенията за актуализиране на представителите на РСР на СЦР и техните заместници в Комитетите за наблюдение, Председателят на РСР на СЦР направи следното предложение за решение по т. 3 от дневния ред:

Решение № 1:

Председателят на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район да информира писмено председателите на съответните Комитети за наблюдение за актуализираните представители на РСР на СЦР и техните заместници.

- „за” - 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По точка 4 от дневния ред:

● Председателят на РСР на СЦР г-н Петър Василев информира членовете на съвета, че на проведеното на 21 октомври 2014 г. заседание, Регионалният съвет за развитие на Северен централен район е определил свои представители (титуляр и заместник), които да участват в дейността на Националния експертен съвет по изменение на климата.

Националният експертен съвет по изменение на климата е независим експертно-консултативен орган, който ще подпомага министъра на околната среда и водите при изготвянето на становища, формирането на позиции, поемането на инициативи за развитие и провеждане на държавната политика в областта на изменението на климата.

Поради настъпилите промени в структурата на изпълнителната власт, е необходимо РСР на СЦР да актуализира представителите си в Експертния съвет.

Досегашните представители на РСР на СЦР в Националния експертен съвет са:

- представител (титуляр): проф. д-р Георги Камарашев - областен управител на област Велико Търново и

- заместник - г-н Симеон Иванов - областен управител на област Русе.

Председателят на РСР на СЦР г-н Петър Василев направи следното предложение, съгласно приложения към протокола списък за актуализиране на представителите на РСР на СЦР в Националния експертен съвет по изменение на климата:

- за представител на Регионалния съвет за развитие в Националния експертен състав по изменение на климата проф. д-р Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново и

- за негов заместник г-н Стефко Бурджиев - областен управител на област Русе.

Не постъпиха други предложения, поради което се премина към гласуване.

- „за” - 28 гласа;

- „против” - 0 гласа;

- „въздържал се” - 0 гласа.

Г-н Василев обяви избрания **представител** (титуляр) на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Националния експертен съвет по изменение на климата към Министеръа на околната среда и водите:

- проф. д-р Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново и

неговия **заместник**: г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе.

По точка 5 от дневния ред:

● По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР г-н Петър Василев поясни, че Последващата оценка за изпълнението на Регионалния план за развитие на Северен централен район за периода 2007-2013 г. е изготвена от „Географика“ ООД, София – изпълнител на обществената поръчка.

Той предостави думата на **доц. д-р Климент Найденов** – представител на „Географика“ ООД и ръководител на екипа за представяне на резултатите от последващата оценка.

В началото на своята презентация доц. Найденов представи съдържанието на последващата оценка на РПР на СЦР, която е неразделна част от стратегическото планиране на регионалното развитие. Целта на оценката е да се постигне максимално обективно измерване на получените в процеса на прилагане на стратегическия документ конкретни резултати и тяхното въздействие и проекция върху територията на района.

Беше направена оценка на степента на постигане на целите и приоритетите на РПР на СЦР 2007-2013 г. За изпълнението на Регионалния план за развитие през изминалия период 2005-2013 г. са подадени 2526 проекта, от които към 2014 г. успешно са изпълнени 1875 и са прекратени 103 проекта.

Бяха представени и основни изводи за степента на изпълнение на плана през периода; оценка на ефективността, въздействието и ефикасността на РПР и анализ на общото въздействие върху територията на СЦР, включващ демографските промени, пазара на труда, икономическото развитие, социалните дейности, транспорта, енергетиката, екологичните проблеми и административния капацитет.

Доц. Найденов акцентира на анализа на ефективността при степента на постигане на отделните стратегически цели на РПР на СЦР чрез система от индикатори:

По Стратегическа цел 1 „Повишаване на конкурентоспособността и постигане на устойчив растеж на икономиката на Северния централен район“, приоритет 1, са анализирани показателите: брутен вътрешен продукт на човек (лв.); брутна добавена стойност (хил. лв.); коефициент на икономическа ефективност (%); чуждестранни преки инвестиции (хил. евро); брой на сключените договори по оперативните програми; дял на заети с висше образование (%) и персонал, зает с НИРД (бр.).

По Стратегическа цел 2 „Балансирано и устойчиво развитие на територията“, приоритет 2, са анализирани показателите: дял на домакинствата с достъп до интернет (%); дял на домакинствата с достъп до широколентови комуникации (%) и брой модернизирани и рехабилитирани сгради в образователната, социалната и културната инфраструктура.

По Стратегическа цел 3 „Подобряване качеството на живот и развитие на екологичната инфраструктура“, приоритет 3, са анализирани показателите: разходи за опазване и възстановяване на околната среда (хил. лв.); дял на населението, обслужено от водоснабдителни мрежи (%); дял на обслуженото население от канализационна мрежа (%); дял на населението, обслужвано от ПСОВ (%); изградени депа за твърди отпадъци (брой) и дял на обслуженото население от системи за организирано сметосъбиране (%).

По приоритет 4 от Стратегическа цел 3, са използвана система от индикатори, както следва: коефициент на безработица (%); коефициент на заетост (%); относителен дял на населението с навършени 30-34 г. с висше образование(%); относителен дял на рано напусналите образование и обучение на 18-24 г. (%) и брой на служителите в общинските и областните администрации, преминали обучение през 2013 г.

Доц. Климент Найденов представи направената оценка на ефикасността от изпълнението на плана. През периода 2007-2013 г. са подадени проекти на обща стойност 2 157 291 125 лв., като приключилите в рамките на периода проекти възлизат на 877 674 500 лв. Първоначалният финансов план за изпълнение на РПР е постигнат на 85 %, което се оценява като позитивно.

По оперативните програми са осигурени 45,1 % от средствата за реализиране на проектите или 395 749 169 лв., а от държавния и общинските бюджети, Програмата за развитие на селските райони, ФАР, САПАРД, ПУДООС и др. финансови източници – останалите 54,9 %. В Северен централен район най-много средства са усвоени по ОП „Административен капацитет“ (78,3 %), по която голям брой служители от областните и общински администрации са преминали квалификационни курсове. Следват ОП „Развитие на човешките ресурси“ (72,7 %) и ОП „Регионално развитие“ (68,8 %). Най-малко средства са изплатени по ОП „Транспорт“ (24 %) и ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ (33 %).

Към 31.01.2014 г. средно на човек от населението се падат по 476 лв. изплатени суми по оперативните програми при средно за България 398 лв. Най-малка е тази стойност в област Русе - 152 лв., а най-голяма в област Габрово – 939 лв. По общини стойностите на приключилите проекти на човек от населението варират от 927 лв. (община Главиница) до 0 лв. на община Алфатар и 5 лв. на община Полски Тръмбеш.

Беше представена и оценката на устойчивостта на постигнатите резултати от гледна точка на избрани икономически, социални и екологични показатели. От анализа е установено, че през периода 2007-2013 г. има разминаване между част от заложените приоритети и специфични цели и постигнатите резултати; има ръст на аграрния сектор. Въпреки положените усилия за подобряване състоянието на пътната мрежа в СЦР, почти няма новоизградени пътни връзки (само 4 км); наблюдава се „отпушване“ в южна посока на ТК № 9. Налице е устойчиво развиваща се система от ВУЗ, която като цяло не е пълноценно „въвлечена“ и използвана за интензифициране на развитието на СЦР. Проблема на устойчивостта в развитието е свързан с развитието на две ключови сфери - образование и здравеопазване. През периода са наблюдава устойчиво повишаване на административния капацитет, което ще се отрази положително върху успеваемостта на администрациите за привличане на средства и през следващия период.

В Последващата оценка е направена и оценка на степента на постигане на глобалните екологични цели и особено по проблемите, свързани с адаптирането на районите към изменението на климата в процеса на изпълнение на плана – основни изводи и препоръки; оценка на организацията и координацията на компетентните органи и ефективността на работа на административните структури в процеса на разработване, изпълнение, наблюдение и оценка на РПР. Акцентирано беше на необходимостта от подобряване на мерките за постигане на взаимна информираност между органите и организациите на различни териториални нива и в

различни сектори; обвързване на системата за наблюдение на изпълнението на плановете документи за регионално и местно развитие със системата за наблюдение на изпълнението на ОП, както и подържане и захранване на системата за наблюдение на изпълнението на РПР с актуална статистическа или друга допълнителна информация относно състоянието и тенденциите в развитието на областите в СЦР.

В края на презентацията бяха представени обобщените изводи, общите и конкретни препоръки от страна на консултанта в Последващата оценка.

В заключение, доц. Найденов добави, че Последващата оценка за изпълнение на РПР на СЦР за периода 2007-2013 г. ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(Презентацията е приложена към протокола)

Беше проведена следната дискусия:

Проф. д-р Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново, коментира, че в Последващата оценка е посочено, че коефициентът на безработица има устойчива тенденция на нарастване. Според него, оценката на човешкия фактор е само един от показателите и той не дава точна представа за равнището на безработица. Необходимо е да се отчетат още структурата, развитието, времето и др. фактори. Не трябва човешкият фактор или социално-икономическите процеси да се оценяват еднозначно. Той коментира още и направения в оценката извод относно проблема със задоволяването с енергия в планинските и полупланинските райони и попита конкретно за коя област се отнася.

В отговор, доц. Найденов посочи, че това е индикатор за оценка и конкретният извод се отнася за част от област Габрово. Той допълни също, че подадените статистически данни са анализирани и използвани от консултанта за отчитане на индикатора.

Проф. д-р Пенчо Пенчев отбеляза, че част от показателите в последващата оценка са за различни периоди – за 2011 г., 2012 г. и 2013 г. Според него в анализа трябва да се използва само една от годините, за да има съпоставимост на показателите.

Г-жа Елка Милева – държавен експерт в Министерството на труда и социалната политика и упълномощен представител на заместник-министър Гълъб Донев, коментира, че по отношение на политиките по заетостта и анализа на пазара на труда в Последващата оценка, от една страна е посочено, че има неефективно разпределение на средствата от оперативните програми за създаване на субсидирани работни места, а от друга - че има висока активност в проекти, които се реализират в социалната сфера. Тя се обърна към консултанта за пояснения относно направения извод, имайки предвид, че проектите по оперативните програми се разработват, кандидатства се с тях и се реализират, но трудно би могло да се оцени тяхното влияние върху безработицата.

Г-жа Милева предложи да се прецизира извода, както и да се посочат периодите, за които се отнасят коефициентите на заетост и безработица.

Доц. Найденов отговори, че периода, за който се отнасят двата коефициента е 2007-2013 г. и че идеята, която консултантът защитава е, че например изграждането на паркове и градинки не води до устойчиво нарастване на заетостта в района.

Г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе, посочи един друг аспект, който касае областите Русе и Велико Търново - инфраструктурните обекти, като АМ „Хемус“ и тунелът под връх Шипка. Той отбеляза, че в Последващата оценка не е дадена информация за връзката Русе – Велико Търново, която е важна и е изключителен приоритет за двете области в СЦР.

Доц. Найденов отговори, че е съгласен с посоченото от г-н Бурджиев, но в Последващата оценка е анализирано единствено това, което е констатирано.

Г-н Стефко Бурджиев допълни, че Русенският университет „Ангел Кънчев“ е направил изследване на тази тема.

Проф. д-р Велизара Пенчева – представител на РУ „Ангел Кънчев“ отбеляза, че консултантът е извършил голям обем работа по обработката, анализа и обобщаването на статистическите данни и подчерта, че е необходимо вниманието да се насочи към това, което той предлага, тъй като то е важно и показва какво се прави в района. Чрез Регионалния план ще се защитава района и проектите, които ще се реализират.

Проф. Пенчева допълни, че пътят Русе - Велико Търново е значим транспортен проект за района. Той е важен, от една страна поради многото пътно-транспортни произшествия, а от друга – поради необходимостта от „отпушване“ на региона по отношение на транспортните потоци от Румъния. Това са двата основни проблема в СЦР, които трябва да бъдат отчетени и решени.

Г-жа Десислава Колева – главен експерт в община Габрово и упълномощен представител на г-жа Таня Христова, кмет на община Габрово, предложи да се промени Закона за регионалното развитие по отношение на сроковете за изготвяне на последващите оценки на плановите документи. Според нея, оценките не трябва да се изготвят след плановете за развитие на районите за периода 2014-2020 г. , тъй като те съдържат информация, която вече е отразена по един или друг начин в новите програмни документи. Второто предложение, което направи г-жа Колева е по отношение на статистическата информация и то е обвързано с предложение към Министерския съвет, по-конкретно всички местни и регионални власти да използват статистическа информация от официална база-данни.

Тя посочи, че от 2008 г. класификацията на икономическите дейности (КИД 2008) е въвела друг стандарт за докладване на статистиката, който на практика не подпомага областите и общините по отношение на т.нар. социално-икономически оценки. До 2007 г. тези оценки на годишна база са представяни на кметовете на общини и областните управители. Според нея това са двата проблема, които затрудняват работата на общините, областите и регионите. Тя добави още, че Регионалният съвет за развитие трябва да предложи промени в законодателството първо, относно създаването на национална база-данни и второ – относно дейността на Националния статистически институт, тъй като има тази функция.

В отговор на направения от г-жа Десислава Колева коментар, **г-жа Юзлям Камберова** – секретар на РСР на СЦР, поясни, че Законът за регионалното развитие и правилника за неговото прилагане дават възможност за актуализация на плановите документи. Основните изводи и препоръки от последващата оценка ще бъдат отчетени в бъдещата им актуализация.

Г-н Иван Аспарухов – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството отбеляза, че не трябва да се обвинява консултанта за направените изводи в последващата оценка, тъй като това е състоянието на региона. Освен статистическата информация, която е недостатъчна, има и проблем по отношение на това, че голяма част от оперативните програми за периода 2007-2013 г. приключват през 2015 г. и те не могат да бъдат обхванати в анализа. Той посочи като пример ОП „Околна среда“, както и Програмата за развитие на селските райони, по които тепърва ще се усвояват ресурси и допълни, че ако се включи и тази информация, възможно е някои от показателите в последващата оценка на плана да се променят.

Г-н Аспарухов коментира, че Последващата оценка на първия РПР на СЦР за периода 2007-2013 г. трябва да се приеме като технология на този вид оценка и че е направено всичко възможно за нейното изготвяне. Той подчерта, че през този първи планов период не е постигната синхронизация на проектите. През целия период е извършван подбор на проектите на конкурентен принцип, което е довело до развитие и напредък на едни и изоставане на други региони. Това, което ще се предложи през новия период 2014-2020 г. е да се прилага друг принцип на подбор.

Г-н Иван Аспарухов информира, че е поел ангажимент пред министъра на регионалното развитие и благоустройството г-жа Лиляна Павлова за участие във заседанията на регионалните съвети за развитие в шестте района. Той посочи, че през годините всички регионални съвети за

развитие са имали проблем с неприсъствието на заместник-министри. В тази връзка, той е направил предложение на заседанията да участват всички заместник-министри, членове на РСР, като по този начин ще се достигне необходимото ниво.

Беше добавено, че трябва да се приеме последващата оценка и по-конкретно изводите относно това, което е направено на територията на района с публични или частни средства. От направения анализ се вижда, че в страната вече има два драстично изостанали района - Северозападният и Северен централен район, които по по-голямата част от показателите вече са се изравнили. Причината за това е не, че СЗР е подобрил своите показатели, а че СЦР е забавил своето развитие. Последващата оценка е важна, както за новоназначените областни управители, така и от гледна точка на целите, които Министерството на регионалното развитие и благоустройството си е поставило като цяло.

Проф. д-р Андрей Захариев – представител на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, отбеляза, че на проведеното в гр. Русе заседание на РСР на СЦР е станало ясно, че в Северна България няма област, която да е под защита от градушки. В тази връзка и имайки предвид извода от последващата оценка, че се отчита ръст в аграрния сектор, без да е приоритет на Регионалния план, той предложи да се засили превенцията от природни бедствия в района.

Проф. Захариев информира присъстващите за ключов съвместен проект, подаден от областни управители, относно разширяване на територията за защита от бедствия в няколко области в Северна България и няколко области в Южна България. Беше направено предложение новоназначените областни управители да помислят и за останалата незащитена част от територията на СЦР. Той допълни, че може да се окаже, че съществуват частни инсталации за борба с градушките, тъй като държавата не изгражда такива.

Проф. Захариев информира и за Хартата за ускорено и устойчиво развитие на регионите от Долен Дунав, разработена на проведената през ноември в гр. Свищов международна конференция. Той подчерта, че на север има развити региони, които могат да стимулират развитието на СЦР. Също така, не трябва да се говори за един мост над река Дунав, а за много мостове при естествените двойки градове по реката, като при Свищов – Зимнич и два моста при Силистра.

Беше даден пример със Сърбия, в която без помощ от европейските фондове, с 50 млн. евро се изгражда мост с дължина 2,2 км, а мостът при гр. Видин е бил изграден с пет пъти повече средства.

Проф. Захариев се обърна към заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството г-н Аспарухов, като дългогодишен представител на местната власт, с предложение за създаване на портал към МРРБ, в който да се публикуват всички планове за развитие на общините. Към момента на интернет страницата на министерството е налична само обобщена информация за районите от ниво 2. Според него, представената Последваща оценка на Регионалния план е коректна и е направено това, което е необходимо. Беше отбелязано, че все още има проекти и обекти, които по правилото N+2 и N+3 тепърва ще се реализират или ще се откриват, като даде пример с гр. Свищов, където в момента се реализира проект за изграждане на колектор за отпадъчни води на стойност 30 млн. лева, но той тепърва ще бъде отчетен.

Г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе, приветства направеното от проф. Захариев предложение за изграждане на мостове по р. Дунав и коментира необходимостта от строителството и на шлюзове по реката. Това ще допринесе за подобряване на навигацията в района на Долен Дунав, а по този начин и за изпълнението на заложените в предлаганата Харта мерки.

Г-н Бурджиев отбеляза, че в предходния си мандат като областен управител на област Русе е бил говорител на Съвета на дунавските градове и региони за период от около година и половина. Той посочи като пример градовете Виена, Белград и др. големи градове, които се отнасят с огромен интерес към инфраструктурните проекти в района на р. Дунав и допълни, че

за да се постигнат резултати, е необходимо и в Северен централен район да се реализират такива проекти.

Г-н Васил Панчаров – представител на Форум Гражданско участие, коментира, че едва ли някой от присъстващите на заседанието на РСР на СЦР е удовлетворен от резултатите от Последващата оценка на Регионалния план за развитие. Той отбеляза, че до скоро на национално ниво Северозападният район е посочван като най-изостаналия в социално-икономическо отношение, но към момента Северният централен район по някои показатели е в по-лоша ситуация.

Той информира членовете на Съвета, че през м. декември 2014 г. е проведено Общо събрание на Националното сдружение на общините в Република България, на което са присъствали всички ключови министри от новото правителство и ръководителите на управляващите органи на оперативните програми. Направено е предложение, така да бъдат подбрани индикаторите за оценка на проектите на т.нар. „западнали области”, за да са приоритетни и по този начин да им се даде възможност да напреднат в своето развитие.

През миналия програмен период подборът е извършван на конкуретен принцип, без значение дали кандидатстващите имат нужда от проектите, които реализират. По този начин тези, които са били добри, са станали още по-добри и през периода 2007-2013 г. са създадени условия за задълбочаване на диференциацията в регионите. Г-н Панчаров заяви, че подкрепя изказването на заместник-министър Иван Аспарухов, направено на проведеното Общо събрание на НСОРБ, относно използването на преференции за райони, като СЗР и СЦР и по-специално в сфери от обществено-икономическия живот, в които двата района са много изостанали. По този начин в районите ще влязат свежи ресурси и ще се подпомогне тяхното развитие. Той подкрепи и запазването на конкурентния принцип в определени граници.

В заключение, той изрази надежда, че след няколко години при изготвяне на следващата Последваща оценка на Регионалния план, ще бъдат посочени по-добри данни за района.

Председателят на РСР на СЦР и областен управител на област Разград предложи да се гласува по точка 5 от дневния ред следното предложение за решение:

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район одобрява Последващата оценка на Регионалния план за развитие на Северен централен район за периода 2007-2013 г., на основание чл. 50, т. 7 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие.

- „за“ – 28 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

По точка 6 от дневния ред:

● Председателят на РСР на СЦР г-н Петър Василев информира членовете на Съвета, че проектът за разработване на актуализиран социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Региони в растеж“ за периода 2014-2020 г. се изпълнява от Обединение „Регионални анализи 2014 през периода септември 2011 г. – януари 2015 г.

Г-н Василев предостави думата на **д-р Стефан Иванов** от Обединение „Регионални анализи 2014+“ за представяне на актуализирания социално-икономически анализ.

В началото на своята презентация д-р Иванов отбеляза, че доц. Климент Найденов, представител на „Географика“ ООД – София, при представянето на Последващата оценка за

изпълнението на РПР на СЦР за периода 2007-2013 г. е информирал подробно за развитието на Северен централен район за изминалия програмен период.

Изготвеният социално-икономически анализ отразява развитието на 6-те района от ниво 2 за периода 2007-2013 г. и мястото на всеки район спрямо останалите райони през 2013 г. Отчита се известен напредък, но в сравнителен план резултатите не са добри за Северен централен район. В периода 2014-2020 г. няма да настъпят значителни промени, ако не се вземат необходимите мерки. Д-р Иванов отбелязва, че няма да прави изводи и предложения, но се присъединява към думите на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството г-н Иван Аспарухов, че на практика подходът за разпределение на средствата през програмния период 2007-2013 г. е в основата не само на запазването, но и на задълбочаването на различията между регионите. Въпреки, че България е избираема за финансиране по Цел 1 „Сближаване“ от политиката за сближаване на ЕС, тази цел не е постигната. Някои от разработените анализи на развитието на Европейския съюз са констатирани, че кохезионната политика не се реализира между държавите, в резултат на което богатите, напреднали държави стават още по-богати, а бедните, изостанали държави стават още по-бедни и изостанали в развитието си.

В изпълнение на проекта, четири години екипът на Обединение „Регионални анализи 2014+“ е подпомагал Министерството на регионалното развитие и благоустройството с изготвени сравнителни анализи на българските региони: междурегионални и вътрешнорегионални различия; изследване на специфични териториални райони, като селски, планински, придунавски общини, гранични райони; изследване на градското развитие - анализ на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР); анализ на националните секторни политики с регионално значение, които са включени в ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.; допълнителни анализи по искане на възложителя МРРБ, включително и анализ на ромските общности.

Д-р Стефан Иванов информира за показателите, въз основа на които е изготвен социално-икономическият анализ, както следва:

- *Динамика на населението на българските райони за периода 2007-2013 г. (% , 2007 г. =100)* – изменението на броя на населението по региони е най-отчетливият показател за тенденциите в развитието. СЦР е на предпоследно място за изследвания период, преди СЗР. Единствено в гр. София и ЮЗР се запазва и малко се увеличава броят на населението, докато в останалите райони то намалява. Има няколко района, които се намират около средната стойност за страната - СИР, ЮИР и ЮЦР. Останалите два района – Северозападен и Северен централен са със силно изразена тенденция на намаляване на населението;

Проф. д-р Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, допълни, че и за гр. Велико Търново се наблюдава нарастване на броя на населението.

- *Естествен прираст на населението в българските райони за периода 2007-2012 г. (коеф., ‰)* - най-негативни тенденции и най-високи отрицателни стойности на показателя са отчетени в Северозападния район и Северния централен район;

- *Миграция на населението в българските райони за периода 2007-2012 г. (коеф., ‰)* – СЗР и СЦР са водещи в негативен план по този показател;

- *БВП на 1 жител на българските райони в периода 2007-2011 г. (лв.)* – единствено София и ЮЗР се отличават с високи стойности на показателя, над средната за страната. СИР и ЮИР са с малко по-добри стойности на показателя, доближаващ средния за страната, но те са доста по-близо до последните райони (СЗР и СЦР), отколкото до ЮЗР. Наблюдаваната тенденция на нарастване на показателя за периода е по-изразена за София и ЮЗР, отколкото за останалите райони. Това е потвърждение за нарастване на междурегионалните различия;

- *БВП на 1 жител отнесено към средното за страната за 2011 г. по райони от ниво 2 (%)* - ЮЗР е на първо място по БВП на 1 жител отнесено към средното за страната през 2011 г.;

СИР и ЮИР се намират във втора група, която може да се обособи по този показател; останалите три района - СЗР, СЦР и ЮЦР са силно изоставащи;

- *БВП на 1 жител отнесено към средното за страната за 2011 г. по области (%)* – единствено област Габрово от СЦР малко се отличава в сравнение с останалите области в района; най-високи са стойностите на показателя за област София;

В резултата на анализа са направени интересни констатации, особено в социалната сфера – отчетено е подобряване на някои показатели за СЗР, но след проведено задълбочено изследване е констатирано, че СЗР има много по-добро социално обслужване, защото населението намалява и на един жител остават много повече обслужващи институции.

- *Преки чуждестранни инвестиции на 1 жител (евро) в българските райони в периода 2007-2012 г.* – СЦР е преди СЗР, но изостава от останалите райони; междурегионалните различия са много големи;

- *Равнище на заетост 15-64 г. (%) в българските райони в периода 2007-2013 г.* – наблюдават се големи междурегионални различия. СЦР има малки различия със СЗР и не много големи различия с останалите райони, с изключение на ЮЗР;

- *Равнище на заетост отнесено към средното за страната за 2013 г. по райони от ниво 2 (%)* – изоставащи са районите от Северна България (СЗР, СЦР и СИР) със стойности на показателя под средната за страната; сравнително добри стойности на показателя се отчитат в районите от Южна България - най-висока стойност на показателя се отчита в ЮЗР, над средната за страната; в добри позиции са ЮЦР и ЮИР - със стойности на показателя, доближаващи средната за страната; налице са големи междурегионални различия;

- *Равнище на заетост отнесено към средното за страната за 2013 г. по области (%)* – отново се наблюдават големи вътрешнорегионални различия;

В резултата на анализа е констатирано, че водещите по различни социално-икономически показатели области в Северна България (Варна, Русе, Велико Търново и Габрово) започват да изостават в развитието си. В сравнение с масовото инвестиране в гр. Бургас (област Бургас), гр. Варна (област Варна) като регионален център, който единствен би могъл да се противопостави на гр. София (област София), изостава, вместо да бъде стимулиран.

Автомогистрала „Тракия” от София до Бургас допринася за развитието на Южна България и в частност на гр. Бургас. Много по-бързо и лесно е от гр. София да се стигне по автомагистралата до гр. Бургас, отколкото до гр. Русе. Пътуващите от гр. Варна за гр. София отиват до гр. Бургас и от там по автомагистралата стигат до гр. София.

- *Равнище на безработица (%) в българските райони в периода 2007-2013 г.* – с най-големи стойности на показателя са СИР, СЦР и СЗР. През периода 2009/2010 г. нараства безработицата в районите; наблюдава се негативна тенденция;

- *Общ доход на домакинство (лв.) в българските райони за периода 2007-2013 г.* – тенденциите и различията са аналогични с тези на показателя БВП на 1 жител на българските райони в периода 2007-2011 г. (лв.); единствено ЮЗР се отличава с високи стойности на показателя, значително над средните за страната. СИР и ЮИР са с малко по-добри стойности на показателя, близки до средните за страната, но те са доста по-близо до последните райони (СЦР, СЗР и ЮЦР), отколкото до ЮЗР. Наблюдаваната тенденция на нарастване на показателя за периода е най-силно изразена за ЮЗР;

- *Общ доход на домакинствата отнесен към средното за страната през 2013 г. по райони от ниво 2 (%)* – и по този показател се наблюдават големи междурегионални различия; с най-висока стойност е показателят за ЮЗР; следват СИР и ЮИР със стойности на показателя, близки до средната за страната; в СЦР, СЗР и ЮЦР общият доход на домакинство е значително под средния за страната;

- *Общ доход на домакинствата отнесен към средното за страната през 2013 г. по области* – наличие на големи вътрешнорегионални (междубластни) различия; от СЦР се

отличава област Габрово и след нея област Велико Търново с общ доход, близък до средния за страната;

- *Структура на републиканската пътна мрежа (%)* – СЦР и СЗР са единствените райони от ниво 2, които нямат автомагистрали. В СИР е автомагистрала „Хемус“ по направление Варна – Шумен; по този показател не се наблюдават много големи различия между районите;

- *Дял на студентите в населението на българските райони в периода 2007-2013 г. (%)* – това е единственият показател, по който СЦР се отличава и е сред водещите райони в България, със стойности над средните за страната. СЗР, ЮИР и ЮЦР са със стойности на показателя под средните за страната. СЦР има потенциал, но е важно той да бъде използван;

Д-р Иванов отбелязва съпричастност към академичната общност от СЦР в качеството си на служител в Института за икономически изследвания към БАН.

- *Лекари на 100 хил. жители в българските региони в периода 2007-2012 г.* – СЦР е в най-лошо състояние в сравнение с останалите райони от ниво 2, със стойности на показателя, под средните за страната; за СЗР се констатира аномалия - показателят е с най-високи стойности, поради силното намаляване на броя на населението на района.

На базата на система от изброените показатели е направена *обобщаваща оценка* на равнището на развитие на районите от ниво 2 и на междурегионалните различия. Използван е следният подход - създадена е една илюзорна, фиктивна териториална единица с най-добрите значения на анализираният показател и за всеки регион е измерена отдалечеността спрямо тази еталонна териториална единица. Резултатите по региони са следните:

- ЮЗР попада в първа група - добре развит район;

- СИР и ЮИР попадат във втора група - развити райони; те се приближават до средното развитие за страната, но остават под него; развитието на СИР през 2012 г. е под средното развитие за България;

- останалите три района – СЦР, ЮЦР и СЗР попадат в трета група – слаборазвити райони; в развитието си те са значително под средното ниво на развитие за България.

По отношение на вътрешнорегионалните различия са направени обобщаващи оценки по области. В СЦР преди 2012 г. област Русе е била в първа група, а през 2012 г. вече е във втора група. През 2012 г. само в СЦР и СЗР няма област, която да е в първа група, т.е. над средното развитие за страната. През 2012 г. областите Русе, Габрово и Велико Търново попадат във втора група, с развитие под средното за страната. В трета група - силно изоставащи области са Разград и Силистра, като област Разград годишно разменя последното място с област Видин. Във всички останали райони има по една или две области, които подпомагат развитието на района. В ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. са включени за подпомагане 67 града и за всеки град ще бъде осигурено финансиране, но за никой от тях няма да има достатъчно средства, за да може да напредне бързо в развитието си и да се конкурира с градовете от другата страна на река Дунав (Румъния), което е важно за СЦР. На практика конкуренцията за финансиране със средства от Европейския съюз е не само между общините, областите и районите в България, но и между отделните държави.

По отношение на градовете за подкрепа, д-р Иванов информира за реализираните два проекта за разработването на ОПРР 2014-2020 г.:

- Разработване на социално-икономически анализ за нуждите на ОПРР за периода 2014-2020 г., изготвен от „Регионални анализи 2014+“ и

- Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. (НКПР), разработена от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

В НКПР е приет моделът на „умерен полицентризъм“, т. е. ще бъдат подкрепени приоритетно 67 градове, които да станат опорни точки за развитието на прилежащата територия. Тези градове за подкрепа по ОПРР 2014-2020 г. са от първите три йерархични нива и 28 градове от

четвърто йерархично ниво, които са сравнително малки градове с надобщински функции или са разположени на важни оси за развитието – териториални, транспортни и др. Те ще бъдат подкрепени при изпълнение на функции в областите административно обслужване на населението, образование, здравеопазване, социално подпомагане, култура и транспорт.

Д-р Стефан Иванов се спря и на направените изводи на база обобщена информация от ИПГВР по отношение на 36-те градове. 42 % от заложените инвестиции в ИПГВР са насочени към подобряване на състоянието на градската среда; 16,7 % - за подобряване на енергийната ефективност; 10 % - за развитие на образователната инфраструктура. Спортната и транспортна инфраструктура са с различна приоритетност в отделните градове. В градовете от 4-то ниво, инвестиционни потребности има във всички области. Все още не е известно кои области ще бъдат подкрепени по ОПРР 2014-2020 г. и на практика няма изведени приоритети за тези 28 малки градове, които са разработили ИПГВР.

В изготвения анализ на ромските общности са изследвани проблемите им и доколко благоустрояването на ромските квартали е включено в ИПГВР. По показателя дял на ромското население в общото население в 67-те общини, чиито центрове ще бъдат подкрепени от ОПРР за периода 2014-2020 г., е констатирано, че в СЦР няма голяма концентрация на представители на ромската общност.

Освен насоченост към отделни градове, ОПРР 2014-2020 г. подкрепя и *секторни политики*, които допринасят за регионалното развитие. Те са в областта на регионалната образователна инфраструктура, регионалната здравна инфраструктура, социални услуги, регионален туризъм и регионална пътна инфраструктура.

На базата на представените резултати от социално-икономическия анализ е необходимо да се предприемат адекватни мерки, за да се промени негативната тенденция в социално-икономическото развитие на СЦР.

(Презентацията е приложена към протокола)

След представяне на актуализирания социално-икономически анализ, председателят на РСР на СЦР предостави думата на членовете на Регионалния съвет за мнения и коментари.

Г-н Иван Аспарухов - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, отбеляза, че най-важната тема относно развитието на района е какво предстои да бъде направено през периода 2014-2020 г.

По точка 7 от дневния ред:

- Председателят на РСР на СЦР г-н Петър Василев информира присъстващите на заседанието, че проектът на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2014-2020 г. се разработва от Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия (БЦПМСП), гр. Русе.

Той предостави думата на **г-жа Катя Горанова** - изпълнителен директор на БЦПМСП за представяне на Проект на стратегическа рамка на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2014-2020 г.

Г-жа Горанова информира членовете на Съвета, че като представител на БЦПМСП е взела участие в програмирането на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. Тя отбеляза, че за периода 2007-2013 г. около 70 % от финансовия ресурс на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ е предоставен на фирми от гр. София и региона. Г-жа Горанова допълни, че в началото на месец декември в гр. Братислава, Словакия, е проведено заседание на направляващата група по Приоритетна област 8 „Конкурентоспособност и развитие на клъстери“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион. На заседанието не е имало представител от страна на Министерство на икономиката. От румънска страна са участвали представители на две министерства и заместник-министър на икономиката на Румъния. Въпреки, че няма отделно финансиране по Стратегията на ЕС за Дунавския

регион, с изключение на Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020 г. с крайно недостатъчен бюджет от 200 млн. евро за целия Дунавски регион, г-жа Катя Горанова подчерта, че България, институциите и бизнесът трябва да бъдат достатъчно активни, за да бъде постигнат напредък в икономическото развитие. Важно е СЦР да се фокусира върху определени приоритети в икономическото развитие.

По отношение на разработвания проект на Иновационна стратегия, беше отбелязано, че на проведеното на 21.10.2014 г. заседание на РСР на СЦР, е представен и обсъден Проект на аналитична част на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР 2014-2020.

Г-жа Горанова представи проекта на Стратегическа рамка на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР за периода 2014-2020 г., включваща визия, стратегически цели, идентифицирани икономически сектори с конкурентни предимства на СЦР, приоритети, структура и последващи стъпки.

Тя акцентира на формулираните *Стратегически цели* на Стратегията:

- *Стратегическа цел 1* „Повишаване на конкурентоспособността на СЦР чрез ефективно използване на наличните природни, човешки, научни, образователни и предприемачески ресурси“;

- *Стратегическа цел 2* „Развитие на сектори с конкурентни предимства и за сектори, осигуряващи ключови подкрепящи технологии за растеж на бизнеса“;

- *Стратегическа цел 3* „Осигуряване на качествени нови работни места, повишени доходи и възможности за по-добър стандарт на живот и пълноценна реализация“.

Идентифицирани са следните *икономически сектори с конкурентни предимства*, които имат потенциал за растеж:

- Хранително-вкусова промишленост;

- Мехатроника и нанотехнологии – СЦР има достатъчно потенциал, който трябва да се надгражда;

- Креативни индустрии и туризъм – СЦР има много голям и неизползван потенциал; креативните индустрии имат най-голяма добавена стойност;

- Здравословен живот – много важен сектор, който може да се надгради.

Хоризонталните сектори, осигуряващи ключови подкрепящи технологии за трите икономически сектори с конкурентни предимства, са:

1. Технологии за зелен бизнес и ресурсна ефективност;

2. Информационни и комуникационни технологии;

3. Транспорт и логистика.

Приоритетите на Иновационната стратегия са:

- *Приоритет 1* „Създаване и развитие на критична маса за насърчаване и укрепване на иновационните процеси в региона“ – фокусиране и насочване на ресурсите в приоритетните области и изграждане на допълнителен потенциал в тях, който да инфилтрира в останалите области;

- *Приоритет 2* „Насърчаване на креативното мислене и предприемачеството“;

- *Приоритет 3* „Укрепване на трансграничните и транснационалните връзки на региона с цел развитие на възможностите за синергия и сътрудничество“ – СЦР има много голям потенциал, постигнат е напредък; развитието му ще бъде стимулирано от Стратегията на ЕС за Дунавския регион.

Г-жа Горанова информира и за *структурата и последващите стъпки* на Иновационната стратегия. Структурата наподобява тази на Дунавската стратегия, поради голямата гъвкавост в развитието ѝ. След като са набелязани целите и приоритетните области, може много динамично да се преориентират проектите, в зависимост от развитието. Две години са напълно достатъчни, за да могат да се дефинират още по-високи нива на изисквания, дадености, които трябва да се реализират, и резултати.

Беше предложено по трите приоритета на Иновационната стратегия да има три приоритетни области, в които да се създадат работни групи от всички области на експертно ниво. Тези работни групи да идентифицират възможни проекти, създаващи допълнителен потенциал или надграждащи съществуващия, за да се постигне ръст в социално-икономическото развитие на района. Всяка година да се докладва на заседание на РСР на СЦР за степента на изпълнение на Иновационната стратегия и за резултатите от дейността на работните групи, включително изпълнението на конкретни проекти.

(Презентацията е приложена към протокола)

Проведена беше следната дискусия по тази точка от дневния ред:

Г-жа Десислава Колева - представител на община Габрово отбеляза, че инициативата за разработване на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на СЦР е добра, но за да се постигне интелигентна специализация в района е необходимо да има една структура (например агенция), която да е държавно субординирана и финансирана и да изведе като приоритет както политиката на клъстеризация, така и съответните сектори в икономиката. В Стратегията, по отношение на специализацията на СЦР са включени секторите мехатроника и нанотехнологии, но не се разбира дали в сектор мехатроника е включено машиностроенето, което е основен, водещ сектор в индустрията за района. В тази връзка, г-жа Колева посочи, че при разработването на Националната стратегия за интелигентна специализация на Република България за периода 2014-2020 г. в аналитичната част е включена специализацията на Северен централен район и конкретно машиностроенето, което е част от сектор мехатроника.

Беше зададен въпрос относно източниците на финансиране на Иновационната стратегия на СЦР и по какъв начин тя ще въздейства върху Националната стратегия за интелигентна специализация, защото такава политика се води и на общинско ниво. Община Габрово има разработена Иновационна стратегия, която ще бъде реализирана чрез финансиране на проектите на партньорите на общината - университети и представители на бизнеса.

Г-жа Катя Горанова отговори, че икономически сектор 2 „Мехатроника и нанотехнологии“ включва машиностроенето. По отношение на финансирането беше уточнено, че дадена стратегия не изисква наличието на програма, която да я финансира. Не е предвидена конкретна програма за финансиране на Иновационната стратегия, както и не е предвиден конкретен финансов инструмент за финансиране на Стратегията на ЕС за Дунавския регион, освен Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020 г. с крайно недостатъчен финансов ресурс. Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР ще се реализира с финансиране от всички възможни оперативни програми и програми на ЕС за програмния период 2014-2020 г., включително програмите за териториално сътрудничество, най-вече трансгранично сътрудничество.

Стратегията за интелигентна специализация се разработва, с цел да се акцентира на определени приоритети за СЦР, да се разработят проекти в идентифицираните приоритетни области и ефективно да бъдат използвани всички възможни ресурси за постигане на напредък в социално-икономическото развитие на района. Затова проектът на документ - аналитична част и стратегическа рамка е изпратен до всички членове на Съвета, областни администрации и общини в СЦР и се обсъжда на ниво Регионален съвет за развитие на СЦР. Г-жа Горанова допълни, че от представените презентации е видно, че в СЦР са усвоени значителни средства по оперативните програми за периода 2007-2013 г., но не е постигнат значим напредък в развитието и се наблюдава миграция на населението.

Тя подчерта, че въпреки настояванията на бизнеса и БЦПМСП, в Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния – България 2014-2020 г. са предвидени едва 8 % от целия финансов ресурс за икономическо развитие на най-слабо развитите райони в Европа – Северозападният и Северният централен райони от България и румънските райони, разположени по долната част на р. Дунав, с изключение на Букурещ.

Екипът на БЦПМСП - Русе, разработващ Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР, приема мнения и предложения за допълване на проекта на документ. На заседанието в гр. Братислава, координаторът на Приоритетна област 8 „Конкурентоспособност и развитие на клъстери“ на Дунавската стратегия д-р Ханс Петер Хердличка е подчертал, че е много важно да се разработи регионална стратегия за интелигентна специализация, която след това да бъде успешно реализирана.

След направеното обсъждане, Председателят на РСР на СЦР предложи да се гласува по **точка 7 от дневния ред следното предложение за решение:**

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район съгласува Проекта на стратегическа рамка на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2014-2020 г. заедно с направените препоръки и предложения по него.

- „за“ – 28 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

По осма точка от дневния ред:

За представяне на актуална информация за напредъка по изпълнението на операциите по оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, на територията на Северен централен район, г-н Петър Василев предостави думата на представителите на Управляващите органи на оперативните програми:

• **Татяна Георгиева** - представител на Управляващия орган на оперативна програма „Регионално развитие“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, представи презентация на тема „Аналитичен преглед на напредъка по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и изпълнение на правилото N+2“.

Беше направен общ преглед на финансовото изпълнение на оперативната програма към 30.11.2014 г.: общ брой публикувани схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (покрива 100 % от бюджета на програмата); общ брой сключени договори (105 % от бюджета на ОПРР); общ размер на предоставената БФП; общ размер на плащанията по договори и очакван размер на плащанията към края на 2014 г.

Конкретно за Северен централен район, информацията беше относно общ брой сключени договори; общ размер на предоставената БФП; брой искания за плащане и общ размер на реално изплатените средства към 30.11.2014 г.

Беше представено и изпълнението на правилото N+2 към 31.12.2014 г., като минималната цел за сертифициране от началото на програмата до края на 2014 г. е 839 млн. евро. Посочени бяха общата стойност на сертифицираните разходи към 20.11.2014 г., остатъчният размер на сертифицираните разходи; прогнозата за сертифицираните разходи, както и потенциалният риск от загуба на средства по ОПРР (38 млн. евро).

Г-жа Георгиева се спря и на ефекта от изпълнението на ОПРР – за цялата програма и конкретно за СЦР: общ брой приключени проекти (751 бр., от които в СЦР – 107 бр.); брой обновени/реконструирани сгради на образователна, социална и културна инфраструктура (984 бр., в СЦР – 115 бр.); брой изградени центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища (73 бр., в СЦР – 15 бр.); рехабилитирани/реконструирани пътища (1 023 км, в СЦР – 51 км общински пътища и 113 км второкласни и третокласни пътища); подобрена градска среда, зелени площи, детски площадки (над 3 млн. кв.м, в СЦР – над 500 хил. кв.м);

изградени/рехабилитирани пешеходни зони, велоалеи, тротоари (над 821 хил. кв.м, в СЦР – над 190 хил. кв.м); брой подобрени туристически обекти/атракции (72 бр., в СЦР – 28 бр.); проведени иновативни културни събития (176 бр., в СЦР – 19 бр.); площ на укрепени свлачища (над 1,1 млн. кв.м, в СЦР – над 75 000 кв.м) и население, облагодетелствано от укрепени свлачища (над 624 хил. души, в СЦР – над 200 хил. души).

(Презентацията е приложена към протокола)

• **Цветан Балеvски** – представител на Управляващия орган на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Министерство на труда и социалната политика, представи напредъка по изпълнението на ОПРЧР 2007-2013 г. към 03.12.2014 г.

В началото, г-н Балеvски отбеляза, че от графиките в презентацията е видно, че темповете на изпълнение на ОПРЧР в Северен централен район следват тенденциите в социално-икономическото развитие на района, които са изведени от представените преди това анализи, т.е. по-бедните региони, области и общини привличат по-малко средства по програмата.

Той информира, че по новата ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. вече е отворена първата схема „Младежка заетост“. Според заложените в нея индикатори се предвижда да бъдат обхванати определен брой лица в Северозападен район и определен брой лица за останала част от страната.

Г-н Балеvски представи информация за напредъка по изпълнението на ОПРЧР на национално ниво към 03.12.2014 г.: брой стартирани процедури; брой подадени проектни предложения; брой сключени договори; договорени средства (покриват 104,65 % от целия бюджет на програмата); реално изплатени суми (достигат 83,18 % от бюджета на ОПРЧР) и верифицирани разходи. По дял на верифицирани разходи (74,78 %) ОП „Развитие на човешките ресурси“ е една от водещите оперативни програми в страната.

Посочени бяха сключените грантови договори по ОПРЧР по райони от ниво 2. Северен централен район (483 бр.) е на предпоследно място по брой сключени договори от първа до шеста ос, пред Югоизточния район (481 бр.). Водещ е Югозападният район с 1411 грантови договора.

Беше представена и информация за изпълнението на оперативната програма в Северен централен район, по области (без схемите за директно предоставяне) – брой сключени договори за БФП; стойност на предоставената БФП и общо изплатени средства.

Г-н Балеvски поясни, че сред областите в СЦР, област Велико Търново е водеща по брой сключени договори, а област Русе е водеща по стойност на сключените договори по ОПРЧР. Той коментира, че от графиките в презентацията е видно наличието на големи диспропорции в рамките на областите от района.

В област Велико Търново лидер е община Велико Търново (77 бр. грантови договора), като общините Свищов (22 бр.), Горна Оряховица (18 бр.) и Лясковец (11 бр.) леко изпреварват останалите общини. В област Русе диспропорциите са по-големи, което донякъде се дължи на големината на част от общините, като Борово, Ценово и Иваново. Водеща е община Русе (126 бр. договора), следвана от община Ветово (6 бр. договори). В област Силистра водеща е община Силистра (28 бр.), следвана от община Тутракан (7 бр.), а на последно място е община Алфатар (1 бр.). Подобна тенденция се наблюдава и в област Разград, като водеща е община Разград (22 бр.), следвана от общините Лозница и Исперих – с по 5 бр. договори. Единствено в област Габрово има по-малък дисбаланс и известно изравняване на общините по брой проекти и усвоени средства. Това се дължи на активността на общините в областта, на неправителствения сектор и на предприятията в община Севлиево. В областта водеща е община Габрово (44 бр.), следвана от общините Севлиево (16 бр.), Трявна (13 бр.) и Дряново (11 бр.).

(Презентацията е приложена към протокола)

• **Златина Попсулис** - представител на Управляващия орган на оперативна програма „Конкурентоспособност”, Министерство на икономиката, отбеляза, че няма съществена промяна спрямо представената от нея презентация на миналото съвместно заседание. Тя

допълни, че според анализи на Управляващия орган, в областите Разград и Силистра са сключени и изпълнени най-малко договори по Оперативната програма. Водещи за района са останалите три области – Русе, Велико Търново и Габрово. Беше посочено, че за целия Северен централен район са сключени над 212 договора и са изплатени над 150 млн. лева.

Г-жа Попсулис изрази надежда, че през програмния период 2014-2020 г. е възможно да се компенсира изоставането в развитието на иновациите за сметка на модернизацията на производството. Имайки предвид, че технологичната модернизация в предприятията е една от успешните схеми по оперативната програма и по която са изплатени най-много средства, е планирано тя да е една от първите процедури, които ще стартират.

(Презентацията е приложена към протокола)

- **Илияна Марковска** - представител на Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони, Министерство на земеделието и храните, представи информация за съотношението на договорени и изплатени средства в евро по Програмата; брой подадени заявления; брой сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и брой изплатени заявки за плащане до 01.12.2014 г.

Членовете бяха информирани още за броя на одобрените проекти и сумите по отделните мерки в СЦР. Най-голям брой одобрени проекти в района има по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери” (802 бр.) и мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства” (556 бр.). По общинските мерки - най-много са проектите по мярка 321 „Основни услуги за икономиката и населението на селските райони” (60 бр.) и мярка 322 „Обновяване и развитие на населените места” (80 бр.).

Беше представена и информация за изпълнението на ос 4 „Лидер“ от ПРСР по мерки 431-2 „Придобиване на умения и постигане на обществена активност на съответните територии за потенциални местни инициативни групи в селските райони“ и 4.1 „Прилагане на стратегии за местно развитие“. По мярка 4.1 са одобрени 6 Местни инициативни групи за изпълнение на стратегии за местно развитие.

(Презентацията е приложена към протокола)

- **Емил Манов** - представител на Главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество”, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, поясни, че с изключение на един приключил проект, няма съществена промяна спрямо представената от него презентация на миналото съвместно заседание.

Г-н Манов посочи, че по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния – България 2007-2013 г. водещи са областите Русе и Силистра, които са в обхвата на програмата. Той изрази съжаление, че през програмния период 2014-2020 г. Разград отпада като допустима област по новата програма с Решение на Съвместната работна група, по предложение на румънската страна.

В заключение, г-н Манов отбеляза, че все още има възможност областите, непопадащи директно в обхвата на избираемата област, да се възползват от предвидените 20 % от бюджета на програмата.

Поради оперативна ангажираност на заседанието не присъстваха представители на Управляващите органи на ОП „Транспорт“, ОП „Околна среда“ и ОП „Административен капацитет“. Предоставени са справки за изпълнението на тези програми и постигнатия напредък.

По девета точка от дневния ред:

- Съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, приетите решения от Регионалния съвет за развитие се довеждат до знанието на гражданите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин по решение на Регионалния съвет за развитие.

Във връзка с това, Председателят на РСР на СЦР г-н Петър Василев предложи за обсъждане и одобряване Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване, относно двадесет и четвъртото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район. Проектът на съобщение е подготвен и е предоставен предварително на членовете на Регионалния съвет.

Г-н Петър Василев – областен управител на област Разград и председател на РСР на СЦР, предложи в текста на съобщението да се допълни името на избрания заместник-председател на Регионалния съвет за развитие на СЦР инж. Даниел Панов – кмет на община Велико Търново. Не постъпиха други предложения.

По точка 9 от дневния ред беше гласувано следното **предложение за решения:**

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие одобрява проект на съобщение до средствата за масово осведомяване, относно проведено заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

Решение № 2:

Приетите решения на двадесет и четвъртото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район да се доведат до знанието на гражданите, чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин със съдействието на председателя на Регионалния съвет за развитие, областните управители, представителите на общините и секретаря на Регионалния съвет за развитие в Северен централен район, като се вземат предвид и предложенията, направени на заседанието.

- „за“ – 28 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

По десета точка от дневния ред:

По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР предостави думата на **г-н Иван Аспарухов** – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството.

Във връзка с изготвянето на последващите оценки на регионалните планове, г-н Аспарухов отбеляза, че те се изготвят от различни консултантски фирми, но изводите в тях са почти едни и същи.

Той информира присъстващите, че ще бъде променена организацията на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и освен секторите води, пътища, териториално устройство, архитектура, градска среда, благоустройство, хидро аварии, свлачища, ще има и нови сектори. В новия устройствен правилник на МРРБ, който ще бъде приет от Министерски съвет на 10 декември 2014 г., към дейността на Министерството се добавят три нови сектора. Първата и основна задача на МРРБ остава регионалната политика, втората е реформата във водния сектор, а третата - развитието на транспортната инфраструктура, която обслужва предимно населените места и общините.

Г-н Аспарухов отбеляза също така, че е съществувала опасност ОП „Региони в растеж” 2014-2020 г. да не стартира заради забележка от страна на ЕК във връзка с разширения обхват на населените места, на които ще се въздейства. След дълги спорове и след отстъпка от страна на МРРБ, броят на тези населени места е запазен основно по две причини. 67-те града вече са разработили своите Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, от които само два все още не са приети. 28-те града от 4-то ниво също са изготвили ИПГВР. Интегрираните

планове отразяват потребността на обществото от дефиниране на зоните за въздействие и от реализирането на различни инфраструктурни проекти. В областните градове зоните за въздействие са три, а в градовете от 4-то ниво – се обхваща цялата им територия. Единственият мотив, който е бил приет по отношение на запазването на 67-те града, е полицентричният модел, залегнал във визията за развитие на Европа до 2050 г. България подкрепя новата стратегия за полицентризъм, според която ще се постави акцент върху малките райони, играещи ролята на двигатели. В Националната концепция за пространствено развитие са описани условията, на които трябва да отговарят тези населени места.

Беше изразена надежда, че има възможност ОП „Региони в растеж“ да бъде отворена още през февруари 2015 г. Водено от общностите местно развитие (ВОМР) и интегрираните териториални инвестиции са двата инструмента, определени за развитие на изостаналите райони в Европа. Единият инструмент - интегрираните териториални инвестиции вече е отпаднал, като е предвидено той да се приложи за Северозападна България.

Г-н Аспарухов допълни, че все още липсва капацитет на общинско, областно и регионално ниво за прилагане на такива стратегии. Интегрираните териториални инвестиции ще се приложат в един бъдещ период. Другият инструмент - Водено от общностите местно развитие е предвиден да се приложи експериментално в Родопите (Смолян). Основата на този инструмент са Местните инициативни групи (МИГ). Въпреки голямото желание на общините, все още тези МИГ-ове не са формирани, а за тези, които вече са изградени, не е ясно дали са работещи и имат ли разработени Стратегии за местно развитие. Г-н Аспарухов уточни, че в момента се изготвят наредбите на Министерството на земеделието и храните относно Програмата за развитие на селските райони и е важно те да бъдат съгласувани с наредбите, касаещи градските зони.

Той информира присъстващите, че Министерството на инвестиционното проектиране (МИП) е закрито, като с промените в Закона за устройство на територията общините отново ще имат правомощията за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти за строежи, както и за издаване на разрешителните за строеж на тези обекти.

Със Заповед на Министъра на регионалното развитие и благоустройството от 08 декември 2014 г. е учреден Национален съвет по регионална политика. Този съвет ще бъде ръководен от МРРБ и в него ще участват представители на всички министерства, както и областните управители. Той се обърна с молба към членовете на Регионалния съвет, да се активизира работата на областните съвети за развитие, както и да се прегледат разработените областни стратегии за развитие, за да се определят техните слаби страни и посочи неработещото в тях.

Г-н Аспарухов коментира, че е добре областните администрации и областните съвети за развитие да предлагат и да намират начин да класират различните проекти в Областните стратегии за развитие на основата на техния социален и икономически ефект.

Той информира, че на заседанието на РСР на Североизточен район в гр. Шумен е представена Оперативната програма по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица с бюджет над 200 млн. лева, чрез която ще се раздава храна на безработните в страната. Според него между 1700 и 2700 лица са регистрирани в отделните Бюра по труда, тъй като Агенцията по заетостта е на регионален принцип. В областните съвети за развитие участва представител на Агенцията по заетостта и е необходимо да се предоставя информация не за броя на безработните лица в областта, а за броя на заетите лица. Освен необхванатите безработни в областите има и много работещи лица, които се водят безработни.

Г-н Олег Божанов – главен секретар на ВТУ „Кирил и Методий“ и упълномощен представител на проф. дпн Пламен Легкоступ, председател на ОС на КРИБ – Велико Търново информира, че Бюрото по труда в гр. Велико Търново два пъти е организирано презентации на различни предприятия, на които са присъствали много лица.

Другият важен въпрос, разгледан от заместник-министър Иван Аспарухов е свързан с реформата във водния сектор в страната. Във връзка с това, той отбеляза, че през последните

две години се изпълняват значими проекти в тази сфера, като проектите в гр. Габрово за 140 млн. лева, във Враца за 170 млн. лева и др. В градовете канализацията е изградена преди 50 години, а сега трябва да се извърши ремонт само за две години. Г-н Аспарухов посочи, че ОП „Околна среда“ ще стартира последна, основно поради неререформирането на водния сектор в България. Той се спря и на проблемите, свързани с цената на водата и разделянето на ДКЕВР на воден и на енергиен регулатор.

Другият важен въпрос, който коментира г-н Аспарухов е развитието на пътната инфраструктура в страната. Беше споменато, че Агенция „Пътна инфраструктура“ активно ще инвестира в пътищата от първи, втори и трети клас. Пътищата от четвърти клас ще се финансират със средства по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. и Програмата за развитие на селските райони.

Той допълни, че на заседание на Министерския съвет е взето решение със заема от Европейската инвестиционна банка в размер на 30 млн. евро да се финансира само проектът за конектора с Гърция, т.е. отпада финансирането на останалите пътни проекти.

Със собствен ресурс на държавата ще бъде обявена обществена поръчка за строителство на участъка на АМ „Хемус“ до град Плевен. Строителството на АМ „Струма“ ще се финансира чрез ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“. Правителството на България и МРРБ ще предложат чрез Инвестиционния план на Жан-Клод Юнкер да се финансират пътни проекти, като София - Калотина, пътищата Видин – София, Русе – Велико Търново и тунела под връх „Шипка“. За тези проекти се изисква формирането на публично-частно партньорство.

В заключение, г-н Аспарухов подчерта, че въпреки липсата на интегрирани териториални инвестиции, е необходимо да се мисли и действа интегрирано.

Г-жа Десислава Колева – зададе въпрос, свързан с развитието на интегрирания градски транспорт, тъй като през програмния период 2007-2013 г. от тази мярка са се възползвали само областните и средните по големина градове и помоли, ако е възможно, да бъде предоставена повече информация относно разпределението на средствата.

Г-н Аспарухов отговори, че по този въпрос се работи, но състоянието на сега изпълняваните проекти не е много добро. Необходимо е, ако има изпълнени дейности до сега по тези проекти, да се реагира своевременно, за да се разплатят средствата по тях.

Г-н Георги Георгиев – кмет на община Ветово постави въпрос, свързан с финансирането на проекти по Публичната инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“. Той коментира, че разполага с документ, изготвен от НСОСРБ и съгласуван с Министерството на финансите относно ПИП, в който се посочва, че не се допуска усвояване на средства от Програмата през 2015 г. Беше допълнено, че по предварителна договорка с Министерството на финансите, ако проект е стартирал през 2014 г., разплащането на средствата може да се извърши и през следващата бюджетна година.

Г-н Георгиев поясни, че когато са обявявани обществените поръчки за тези проекти, кметовете са работили при договорката, че могат да използват средствата и през следващата година. Подписани са договори за строителство с фирмите-изпълнители с краен срок м. март 2015 г. Той предложи да бъде решен проблема, като се намери друг механизъм за разплащане на обектите по ПИП. В противен случай, фирмите ще осъдят общините за неизпълнение на задълженията по договора.

Г-н Аспарухов отговори, че още с приемането на Постановлението на Министерския съвет относно ПИП не е отчетено, че общинското бюджетиране е по-различно. Той допълни, че се предвижда пълен анализ на Публичната инвестиционна програма и има възможност тя да бъде запазена, но с друго наименование. Трудността при ПИП е, че тя е създадена за една година и сега е необходимо прехвърляне на средства по нея за следващата година.

Като представител на академичните среди, думата беше предоставена и на **г-н Олег Божанов** – главен секретар на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Велико Търново, който информира присъстващите, че ВТУ „Кирил и Методий“, както и другите университети, има стремеж да

предлага по-практическо обучение на студентите. В университета са създадени два центъра за практически обучения на студенти, като се дава предимство на професии с по-голяма добавена стойност. Като пример беше посочен аутсорсинг сектора, който може да създава работни места. Г-н Божанов подчерта необходимостта от законови промени в областта на предварителната подготовка на студенти в академичната среда, тъй като действащият в момента закон е остарял. Той коментира също, че не трябва да се говори само за европейски средства, тъй като България разполага с достатъчно ресурс. Законът за публично-частното партньорство е отменен, но много фирми са готови да работят при този вид партньорство. Като пример в областта на публично-частното партньорство беше посочен проекта за подмяна на цялата осветителна мрежа в Берлин, извършена от оператор на осветителна техника срещу обещанието, че в следващите 20 години ще се купуват само негови лампи.

В отговор, г-н **Иван Аспарухов** посочи, че не е необходимо да се изработи нов Закон за публично-частното партньорство, а да се преработят свързаните с него документи.

Заседанието беше закрито в 14:15 часа, поради изчерпване на дневния ред.

Приложение: Материали, предоставени на заседанието:

1. Предварителен дневен ред;
2. Списък с предложения за актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми за периода 2007-2013 г.;
3. Списък с предложения за актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и оперативните програми за периода 2014-2020 г.;
4. Списък с предложения за актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Националния експертен съвет по изменение на климата към Министъра на околната среда и водите, съгласно чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване изменението на климата.;
5. Проект на стратегическа рамка на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2014-2020 г.;
6. Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване за проведено двадесет и четвърто заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

Протоколисти на РСР на Северен централен район:

Ангелина Маркова:

Биляна Караиванова:

Секретар на РСР на Северен централен район:

Юзлям Камберова

Председател на РСР на Северен централен район:

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ

